

parochialis Ecclesia sit annexa: in quo casu concedimus, ut qui talem habet Præbendam, vel Dignitatem, cum oporteat eum in majori Ecclesia deservire, in ipsa parochiali Ecclesia idoneum, & perpetuum habeat Vicarium canonicè institutum, qui (ut prædictum est) congruentem habeat de ipsius Ecclesiæ proventibus portionem: alioquin a illa se sciat auctoritate hujus decreti privatam, libere alii conferenda, qui velit, & possit, quod dictum est, adimplere. Illud b autem penitus interdicitur, ne quis in fraudem de proventibus Ecclesiæ, quæ curam habere debet proprii Sacerdotis, pensionem alii quasi pro beneficio conferre præsumat.

CAP. XXXI.

Non debent Religiosi Ecclesias, vel decimas a Laicis sine Diocesanorum consensu recipere: nec excommunicatos, vel interdictos ad divina admittere: in Ecclesiis quoque, quæ ad eos non pleno iure pertinent, instituere, vel destituere: sed præsentibus Diocesanis ad eas viros idoneos.

Idem in eodem. c (an. 1216.)

IN Lateranensi d Concilio noscitur fuisse prohibitum, ne quilibet regulares Ecclesias, seu decimas sine Episcoporum consensu de manu Laici præsumant accipere, nec excommunicatos, vel nominatim interdictos admittant aliquatenus ad divina. Nos autem id fortius inhibentes, transgressores digna curavimus e animadversione punire, statuentes nihilominus, quatenus in Ecclesiis, quæ ad ipsos pleno iure non pertinent, juxta ejusdem Concilii statuta, Episcopis instituendos Presbyteros representent, ut illis de plebis cura respondeant, ipsis vero pro rebus temporalibus rationem exhibeant competentem, institutos vero remove non audeant Episcopis inconsultis.

Sane adjectimus f, ut illos representare procurent, quos vel conversatio notos reddit, vel commendat probabile testimonium Prælatorum.

CAP. XXXII.

Absens in Theologia studio fructus beneficiorum suorum percipit in absentia, sed quotidianas distributiones non.

Honorius III. Abbati, & Priori sanctæ Genovesæ. (an. 1222.)

LIcet vobis g direxerimus scripta nostra, ut magistro N. h Eboracen. Archidiacono in sacra pagina cupienti studere, proventus suos Ecclesiasticos faceretis integre ministrari: Nolumus tamen, ut quotidianas distributiones, quæ tantum residentibus in Ecclesiis, & his, qui intersunt horis canonicis, exhibentur, ei tribui faciatis.

CAP. XXXIII.

Propter paupertatem Præbendarum Ecclesiæ cathedralis possumus eis annecti capellæ, reservata ipsarum Presbyteris congrua portione.

Idem Vesprimen. i Episcopo. (an. 1222.)

EXposuisti x nobis, quod Ecclesiæ tuæ Canonici, diminuta ipsorum provisione a tempore Concilii generalis, cum eis extunc non fuerint ad eorum sustentationem concessæ capellæ, sicut ante fieri consuevit, de redditibus Præbendarum suarum nequeunt sustentari. [& infra.] Si evidens necessitas, vel utilitas exigat, Præbendas Ecclesiæ tuæ poteris de capellis in perpetuum annectendis eidem (sicut discretionè prævia expedire videris) augmentare, reservata tamen congrua capellarum Presbyteris portione.

a Ipse illa, &c. b vide Conc. Trid. Sess. 24. de reform. c. 13. c C. 61. & refertur in cap. 7. eod. tit. in 4. comp. d sub Alex. III. c. 9. cujus initium, Cum & plantare, e curabimus. f Conc. Trid. Sess. 25. de reform. c. 9. g vid. Conc. Trid. Sess. 5. de reform. c. 5. in fin. & Hor. Lucium, tract. 98. de priv. schol. priv. h B. Ebroycen. i Vesprimen. alias, Vesperen. al. Vespertinien. al. Vespamenens. al. Vesprimicent. x vide Concil. Trid. Sess. 21. de reform. c. 5. & Sess. 24. de reform. c. 13. & 15. l nequiverint.

[1 Propter quod plures ipsorum eadem Ecclesia relicta in ejus servitio in Clericatus coguntur opprobrium aliorum se obsequiis mancipare. Unde humiliter supplicasti, ut de capellis ejusdem provisionem eorundem ampliare ex nostra tibi permissione liceat. Quia vero per hoc statuta ejusdem Concilii derogaretur, quæ servare volumus inconcussa, te in hac parte nequiverimus exaudire. Verum illorum paupertati paterno compatiens affectu, & tibi, prout exposuit tuæ devotionis meritum, gratiam facere cupientes, si. t. de qua plenam fiduciam obtinimus, p. auc. m. q.]

CAP. XXXIV.

Licet Ecclesia ex donatione Laici beneficium conferat, tenet illius beneficium imperator, de hoc mentione non habita.

Idem Episcopo, & Priori, & Archidiacono Herforden. a (an. 1222.)

III. Dilectus filius G. Clericus nobis proposuit b, quod cum Decano, & Capitulo Andegaven. preces direxerimus, & præcepta, ut ipsum, quam cito facultas se offerret, in Canonicum reciperent, & in fratrem, vobis super hoc executoribus sibi datis: quia Decani, & Capituli procurator excipiendo proposuit literas non valere, pro eo quod in eis mentio non fiebat, quod præfatus Decanus ex donatione Regis Præbendarum ejusdem Ecclesiæ collationem haberet: vos mandati nostri executores non esse, interloquendo dixistis: & sic duæ Præbendæ, quæ medio tempore vacaverunt, aliis sunt collatæ: [& infra.] Mandamus, quatenus occasione hujusmodi (quam reputamus frivolam) non obstante, mandatum nostrum exequi procuretis.

[1 Et dictus Clericus occasione hujusmodi, quam vos male recepisse videmini, remansit hæctenus sua provisione frustratus, propter quod idem nostram audientiam appellavit, appellatori cujus dicimini detulisse. Nolentes igitur, ut sape dictus Clericus sic frustratus a nobis, literarum nostrarum commodo ulterius suspendatur, vobis firmiter.]

CAP. XXXV.

Pueri, & alias beneficiati non sunt idonei ad beneficia consequenda. h. d. inhærendo verbis literæ.

Gregorius IX. Argentinens. Episc. (an. 1232.)

SUPER inordinata c ordinatione: [& infra.] Cum autem illi sint in Ecclesiis idonei reputandi, qui servire possunt, & volunt in ipsis: Consult. t. t. respond. quod pueri, & beneficiati, qui non possunt in eadem Ecclesia deservire, in ea non debent idonei reputari.

CAP. XXXVI.

Pro unius Præbendæ integratione, alia dividi non debet. Idem Archiepisc. & magistro R. Turonen.

CUM causam, quæ inter Aurelianens. Episcopum, & I. de Blesis Canonicum sanctæ Crucis super integratione Præbendæ ipsius Canonici vertebatur, vobis duxerimus committendam: [& infra.] Consultationi tuæ t. respon. quod nostræ intentionis non extitit, ut pro integratione Præbendæ supradicti Canonici, Præbenda de novo aliqua scinderetur.

CAP. XXXVII.

Clerici ignobiles, & non eminentis scientiæ, propter hoc non debent a Præbendis repellere, etiam in Ecclesia, quæ tales admittere non consuevit.

Idem. (an. eod.)

VENERABILIS frater noster Portuen. Episcopus supplicavit d, ut cum quandam Præbendam, quæ in Argentinens. Ecclesia tandiu vacaverat, quod donatio ejus erat ad

a De Ber. al. Bech. In uno vet. Cod. Episcopo Pictaviens. & Priori b exposuit. c De ætate requisita vide Lapum alleg. 36. & Geminian. in c. indemnitatibus. de elect. in 6. d supplicavit nobis.

ad sedem Apostolicam devoluta, I. Clerico contulerit, dum a in illis partibus legationis officio fungeretur, suam collationem benigno prosequeretur affectu. Verum procurator Argentini Capituli proposuit ex adverso, quod idem Capitulum, hoc audito, consuetudinem allegans antiquam inviolabiliter observatam, juxta quam nullum, nisi nobilem, & liberum, & ab utroque parente illustrem, honestæ conversationis, ac eminentis scientiæ, in suum consortium hæctenus admiserant: ne contra hoc fieret (maxime cum nulla tunc Præbenda vacaret, antequam monitorias, vel executorias literas recepisset) ad sedem Apost. appellavit: [& infra.] Nos igitur attendentes, quod non generis b, sed virtutum nobilitas, vitæque honestas, gratum Deo faciunt, & idoneum servitorem, ad cuius regimen non multos secundum carnem nobiles, & potentes elegit, sed ignobiles, ac pauperes: eo quod non est personarum acceptio apud ipsum c, & vix ad culmina dignitatum (nec ad Præbendas) viri eminentis scientiæ valeant reperiri, exceptiones hujusmodi non duximus admittendas: [& infra.] Discretionem vestram mandamus, quatenus si vobis constiterit prædictam Præbendam vacasse, quando ipsam dicto I. Episcopus contulit memoratus, ipsum ad eam recipi faciatis.

CAP. XXXVIII.

Si mandatur provideri in Ecclesia, non potest de Ecclesia provideri.

Idem. (an. 1232. Roma in Hispaniam.)

CUM d olim Priori sanctæ M. dederimus e in mandatis, ut G. f Diacono in aliqua Ecclesia civitatis, vel diocesis Luc. auctoritate Apostolica provideret: idem præfatum Gu. g Ecclesiæ sancti Pe. de Vico Rectorem auctoritate hujusmodi nisus h est designare: in qua Rector ab ejusdem Ecclesiæ Clericis eligi consuevit, excommunicationis sententiam nihilominus proferens in rebelles. Cum igitur mandatum hujusmodi se ad talia non extendat, nec ad rectoriam, vel dignitatem nostra feratur i intentio: cum pro simplici beneficio justio nostra manet k: mandamus, quatenus tam institutionem hujusmodi, quam excommunicationis sententiam propter hoc latam denunciis non tenere.

TITULUS VI. DE CLERICO ÆGROTANTE, VEL DEBILITATO.

CAP. I.

Clericus infirmus integre percipit fructus beneficij sui. Gregorius Candido Episcopo Urbevetan. (an. 602. Roma in Tuscaniam.)

CUM percussio corporalis: [& infra.] F. tuam hortamur, quatenus latorem præsentium ad percipienda, quæ consueta sunt ab Ecclesia tua, ægrotatio tua non debeat impedire: quia si alii ejus essent exemplo deterriti, forte non posset, qui militaret Ecclesiæ, inveniri: sed secundum ejus ordinem quæcumque ei, si sanus esset, poterant ministrari, de ipsa exiguitate, quæ Ecclesiæ potest accedere, fraternitas tua præbeat ægrotanti.

CAP. II.

Presbyter, cui medietas palme cum duobus digitis est abscissa, Missam non celebrat, sed cæteris sacerdotibus fungi potest.

Eugenius e Papa. (an. 655.)

Presbyterum m, cujus duos digitos cum medietate palme a prædone abscissos significasti, Missam non per-

a Cum. b Rom. 12. Galat. 2. Eph. 6. Coloss. 3. c Deum. d Vide Oldrad. conf. 306. e dedimus, in antiq. fV. gV. h visus. i, perseverat. k maneat. l Greg. sed in omnibus. manuscr. ut est impressum. m Post Conc. Lat. sub Alex. III. p. 26. c. 15. & Cap. 2. ad. tit. in 1. comp. Tom. II.

mittimus celebrare: quia nec secure propter debilitatem, nec sine scandalo propter deformitatem a membri hoc fieri posse confidimus.

Ipsam autem cæteris officiis sacerdotalibus fungi minime prohibemus.

CAP. III.

Si rector Ecclesiæ sit leprosus, dandus est ei coadjutor. Lucius III. [an. 1181.]

DE b Rectoribus Ecclesiarum lepræ macula usque adeo infectis, quod altari servire non possunt, nec sine magno scandalo eorum, qui sani sunt, Ecclesias ingredi: hoc volumus te tenere, quod eis dandus est coadjutor, qui curam habeat animarum, & de facultatibus Ecclesiæ ad sustentationem suam, congruam recipiat portionem.

CAP. IV.

Si Rector Ecclesiæ sit leprosus, ab administrationis officio removeretur, sed de bonis Ecclesiæ sustentatur.

Clemens III. c [an. 1190.]

TUA d nos duxit Fr. consulendos: [& infra.] De Sacerdote, qui divino iudicio lepræ morbo repercussus e, in parochiali Ecclesia prælationis officio fungitur: Dicimus, quod pro scandalo, & abominatione populi, ab administrationis debet officio removeri, ita quod juxta facultates Ecclesiæ sibi necessaria, quamdiu vixerit, ministrantur.

CAP. V.

Episcopo, qui propter morbum incurabilem pastorale officium exercere non potest, dandus est coadjutor.

Innocentius III. Arelaten. Archiepiscopo. [an. 1210.]

EX f parte tua fuit propositum, quod cum Auraliensis g Episcopus gravi morbo, & incurabili fere per quadriennium laboravit, ita quod pastorale officium non potest ullatenus exercere, Princeps terræ illius, ac civis civitatis ejusdem a te postulavit incessanter, ut ipsis (cum sis Metropolitanus eorum) studeas providere. Verum cum ipsum ad cessionem compellere non possis, nec debeas ullo modo, nec afflicto afflictio sit addenda, imo potius ipsius miseriam miserendum b, eo quod i idem vir bonus extiterit, & Ecclesiam salubriter sibi commissam gubernaverit: nos volentes tam Episcopo, quam Ecclesiæ providere, mandamus, quatenus illi coadjutorem associes virum providum, & honestum, per quam tam Episcopo, quam populo utiliter consulatur.

CAP. XI.

Breve est, & non summatur. Honorius III. Episcopo Aversano. [an. 1222.]

CONSULTATIONIBUS: [& infra.] Archidiacono autem, quem morbo paralytico laborantem officium linguæ affectis amisisse, Coadjutor est merito adhibendus.

TITULUS VII. DE INSTITUTIONIBUS.

CAP. I.

Numerus Clericorum debet institui in Ecclesiis collegiatis, secundum facultatem ipsarum.

Ex Concilio Arelaten. x (an. 811. in Gallia.)

NON amplius suscipiantur in monasterio Monachorum, aut Clericorum, seu etiam puellarum, quam quot se regere de bonis Ecclesiæ absque penuria possint.

B b

CAP.

a deformationem. b Post Con. Later. sub. Alexand. III. p. 37. c. 4. & c. 3. eod. tit. in 1. compil. c In uno ita. Clemens III. Pictav. Episc. d Cap. 2. eod. tit. in 2. compil. e al. percussus al. resperjus. f cap. unico eod. tit. in 3. compil. g Aren. al. Aurascen. al. Aurascens. h miserandum i al. ita, eo quod ipse. k Hec est Synodus Arel. 4. sub. (solo Magn. imp. & habetur hoc ibi c. 8. & cap. 1. eod. tit. in 2. compil.

C A P. II.

Laici in Canonicos non possunt institui. Eugenius. 2 [an. 655. Romae.]

IN Ecclesia vestra certum numerum Canonicorum [sicut nobis innouit] communiter instituere curavistis: [et infra. 1] Cum Laici non debeant in Canonicorum numero computari, nec vos debeatis differre, quo minus statutum numerum de aliis Clericorum personis idoneis suppleatis: tales ad suppleandum numerum invenire curetis, per quos Deo in divinis officiis per Ecclesiasticos ordines congrue serviantur.

[1 Et institutionem vestram religione firmare juramenti. Unde quia illo numero successu temporis diminuto, in dubitationem deducitis, utrum ipsum de institutione Canonicorum supplere possitis, cum Laici computatis, qui in Ecclesia vestra Canonicorum titulo numerantur, status numerus sit impletus, ut hoc ambiguitas a vestris cordibus auferatur, nobis videtur, quod]

C A P. III.

Institutio beneficiorum spectat ad Episcopos, vel eorum Officiales. Alexander III. Cantuariens. Archiepiscopo, & ejus Suffraganeis. [an. 1180.]

EX c frequentibus querelis didicimus, in partibus vestris consuetudinem pravam a multis retro temporibus invaluisse, quod Clerici Ecclesiastica beneficia sine consensu d Episcopi diocesi, vel Officialium suorum e (qui hoc de jure possunt) recipiunt, minus quam deceat cogitantes, quomodo id a Patrum sanctorum est institutionibus alienum, & Ecclesiasticæ contrarium honestati. Unde cum tu, Frater Archiepiscopo, ex officio tibi commissio, tam iniquam consuetudinem de provincia tua velis (sicut debes) radicibus extirpare f, tam in illos, qui Ecclesiastica beneficia taliter occupata scienter detinent, quam in eos, qui de cetero occupare præsumperint, excommunicationis sententiam protulisti. Nos itaque eandem sententiam ratam habentes, & eam auctoritate Apostolica confirmantes, mandamus, quatenus Clericos ipsos, qui ipsam sententiam incurrerint g, nisi congrue satisfecerint, absolvere minime præsumatis.

C A P. IV.

Ultra facultates non debet quis institui invitis Clericis Ecclesiæ. Clemens III. Clero Constantinopolitano. [an. 1190.]

AUthoritate b Apost. sedis: [et infra.] Statuimus insuper, ut nullus in Ecclesiis vestris, ultra quam facultates earum sustineant i, vobis instituat invitis.

C A P. V.

Cum in Ecclesiis oportet extraneos institui, non debent institui Clerici certæ originis tantum, sed undecunque sint, dum tamen sint idonei. Innocentius III. x S. Marcelli, & S. Susannæ Cardin. Apost. sed. Legat. [an. 1212. Roma in Thraciam.]

AD l decorem: [et infra. 1] Sicut nostris m auribus est suggestum, Constantinopolitanus Patriarcha aliarum nationum Clericos spernens, Venetos tantum in Constantinopolitanis Ecclesiis satagit collocare, non attendens, quod in omni n gente, qui facit justitiam, acceptus est Deo, nec sanctuarium Dei convenit jure hæreditario possideri. Quocirca mandamus, quatenus moneatis eundem, ut viros literatos o, & alias p idoneos, undecunque originem

a In aliquot manuscr. ita: Eugenius Papa. b Cap. 3. eod. tit. in 2. comp. Recte autem Contius addit hic ommissa a Raymundo ex antiq. comp. c Post Conc. Lat. p. 28. c. 11. & Cap. 1. eod. tit. in 1. compil. d assensu, in antiq. e ipsorum. f Vid. l. omnes. C. de dec. l. 10. g incurverunt. h Cap. 1. tit. de jud. in 2. comp. i sufficient. k D. sancti Marcelli: & unus vetus ita: P. sancti Marcelli, & B. sancta & c. l Cap. 2. eod. tit. in 3. compil. m al. ita, sicut nostris est auribus intimatum. n Actor. 10. o Literati ita debent recipi in Canonicos sicut nobiles, ut nos. in l. societatem. in gloss. ff. pro socio. p & alios.

duxerint, in prædictis Ecclesiis, & maxime in majori, instituere non postponat, alioquin indignum se reddet, ut vos aliarum Clericos nationum ad ejus obedientiam compellatis. Nec a dissimulare potestis, quin hoc nostris auribus intimetis, ut ex hoc ipso, an verum sit, quod super hoc Venetis dicitur promississe, conjicere valeamus.

[1 Et commodum tam Ecclesiæ S. Sophie, quam aliarum Ecclesiarum, que sunt in urbe Constantinopolitana constructæ, noscitur pertinere, ut literati viri, & honestate morum perspicui, de quibus libet mundi partibus venientes institui debeant in eisdem. Verum]

C A P. VI.

Institutiones, & custodia possunt de jure speciali ad non Episcopum pertinere, & pendente lite cum diocesano defenditur in possessione. h. d. Vel sic: Si possidet jus instituendi is, ad quem de jure communi non spectat, pendente judicio proprietatis in possessione defenditur.

Idem Helien. Episcopo, & Archidiacon. Norvicen. [an. 1212. in Anglia.]

CUM venissent b ad Apost. sed. Archidiaconus Richemundia, & procuratores Eboracen. Archiepiscopi, ex parte Archiepiscopi fuit propositum, quod institutio personarum, & custodia Ecclesiarum vacantium ad eum in diocesi sua spectat, tam de jurisdictione c communi, quam de consuetudine generali. Verum quidam prædecessores ipsius quibusdam Archidiacon. Richemundia tam institutionem, quam custodiam personaliter commiserunt: [et infra. 1] Inter alia vero Archidiaconus ipse d respondit, e, quod Archiepiscopus tam institutiones, quam custodias, non personaliter Archidiacono, qui tunc erat, sed perpetuo de consensu Capituli Archidiaconatus reali concessione donavit. Cum autem Archidiaconus ipse in continua possessione tam istarum, quam aliarum libertatum multorum Archiepiscoporum, & Archidiaconorum temporibus existisset, & Archiepiscopus sine conditione squalibet concessisset ipsum eidem, post concessionem asseruit, quod ipsum concesserat, institutionibus, & custodiis vacantium Ecclesiarum exceptis. Ipse g vero timens, ne si negaret expresse, cum nondum esset Archidiaconatus b possessionem adeptus, vel impediretur i penitus factum ejus, vel diutius differretur: respondit, quod non solum de illo, sed de omnibus rebus suis faceret, quod sibi placeret: [et infra. 2] Nos igitur interlocuti fuimus, Archidiaconum esse in plena libertate ejusdem Archidiaconatus possessione tuendum, donec probatum legitime fuerit ex adverso, libertates k ipsas Archidiaconis ab Archiepiscopis personaliter fuisse concessas: cum in hoc casu tam ante, quam post, & in ipsa etiam concessione Archiepiscopus eas l retinere potuerit licite tanquam suas, vel donec legitime probatum fuerit, easdem libertates Archidiaconum abjurasse. Sed in hoc casu, si concessio illa fuerit realis, Archiepiscopo nihil juris, vel utilitatis accederet, quia nos vel ad petitionem Eboracen. Ecclesiæ, vel per nos ipsos super hoc Archidiaconatus consulemus. Si ergo alterutrum ipsorum fuerit legitime approbatum, Archidiacono super libertatibus ipsi: si neutrum, Archiepiscopo silentium imponatur.

[1 Eas sibi aliorum tempore retinentes, & libere, sicut spectabat ad eos, utentes eisdem. Itaque Archiepiscopus, qui Ebor. Ecclesia modo præest, VV. de Chirivilli quondam Archid. Richem. illas ad preces inclite recordat. R. Regis Anglorum de gratia speciali concessit, & eo in Episcopum post electo sibi revertit tanquam suas. Ad hoc autem Archid. Richem. respondit, quod

a al. ita, nec vos. b Cap. 3. eod. tit. in 3. compil. c In omnib. antiq. tam de jure. d ille. e al. ita respondit, dicens. f contradictione. g idem vero. h Archidiaconus. i impediret. k easdem libertates. l ipsas.

quod cum inclite recordationis primus H. Rex Angliæ apud Carleolum sedem Episcopalem vellet de novo creari, quia ex hoc Archid. Richem. ladebatur: Rex ipse a bo. mem. T. Archiepiscopo Eboracen. humiliter postulavit, ut in recompensationem cujusdam partis, quæ subtraheretur Archidiaconatus memorato, ei prædictas concederet dignitates. Archiepiscopus autem annuit dignitates precibus postulantis.]

[2 Super hoc autem pars replicavit adversa, quod si renuntiatio, vel abjuratio Archidiaconatus non noceret, per hoc tamen esset Archidiacono repetendi facultas adempta: sed Archidiaconus libertates illas se non repetere dicebat, cum eis libere, sicut prius, quando iter arripuit veniendi ad sed. Apost. uteretur, & earum possessione gauderet. Sed & contra hoc iterum replicabatur, quod idem Archidiaconus in quadam Ecclesia sui Archidiaconatus non per Archiepiscopum institui postulasset, sed talis institutio pertinebat ad ipsum, etsi ipse tunc ipsarum libertatum possessione gauderet: ad quod Archiepiscopus ipse respondit, quod per Archiepiscopum non institui, sed confirmari potius postulavit, licet quod se ipsum institueret, incongruum videretur.]

C A P. VII.

Is, ad quem spectat collatio dignitatum, seipsum instituere non potest. Idem Episcopo Treacen. & Archidiacon. Parisiens. [an. 1212.]

CUM c ad nostram: [et infra.] Illud autem nolumus vos ignorare, quod postquam M. fuit Abbas effectus b, custodiam de jure non potuit obtinere: quia cum ratione Abbatiæ ad ipsum pertineat donatio tam custodiæ, quam aliarum dignitatum, ac etiam præbendarum, in Ecclesia Patren. custodiam ipsam recipere non potuit a seipso: cum inter dantem, & accipientem debeat esse distinctio personalis: sed nec ab alio, cum jus conferendi alius non haberet.

TITULUS VIII. DE CONCESSIONE PRÆBENDÆ, ET ECCLESIE NON VACANTIS.

C A P. I.

Institutus scienter in beneficium vivens est deponendus. Gelasius c Papa ad Rom. [an. 495.]

QUI d in vivorum Sacerdotum loco ponitur, hoc ipso sunt ab Ecclesiastica communione pellendi, quo se passi sunt successores vivis Sacerdotibus adhereri.

C A P. II.

Beneficia non vacantia concedi, vel promitti non debent: & cum vacaverint, concedi debent intra sex menses: quibus elapsis de Episcopo ad Capitulum, & contra, demum ad proximum superiorem devolvitur collatio.

Ex Concilio Lateran. e [an. 1179.]

NULLA f Ecclesiastica ministeria, seu etiam beneficia, vel Ecclesiæ tribuantur alicui, seu promittantur, antequam vacent, ne desiderare quis mortem proximi videatur, in cujus locum, & beneficium se crediderit successurum. Cum enim in ipsis etiam legibus Gentilium invenitur inhibuitur, turpe est, & divini plenum animadversione judicii, si locum in Ecclesia Dei futuræ successionis expectatio habeat, quam ipsi etiam Gentiles condemnare curarunt. Cum vero Præbendas Ecclesiasticas, seu quælibet officia in aliqua Ecclesia vacare contingerit, non diu maneant in suspenso, sed intra sex menses personis, quæ digne administrare valeant, conferantur. Si autem Epi-

a Cap. 4. eod. tit. in 3. compil. b institutus. c in uno vetusto nulla est inscriptio. d Cap. 1. eod. tit. in 1. compil. & Cap. 2. de etate, & qual. in 1. comp. e sub Alex. III. c. 8. f Cap. 2. eod. tit. in 1. comp. & concord. Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 19. ubi hoc decretum roboratur, & c. detestanda. eod. tit. l. 6.

scopus, ubi ad eum spectat a, conferre distulerit, per Capitulum ordinetur b. Quod si ad Capitulum pertinerit, & intra præscriptum terminum hoc non fecerit, Episcopus secundum Deum hoc cum religioforum virorum consilio exequatur. Vel si omnes forte neglexerint, Metropolitanus de ipsis secundum Deum absque illorum contradictione disponat.

C A P. III.

Beneficia vacantia conferuntur non obstante appellatione illorum, quibus promissa fuerant, antequam vacarent. Alexander III. Eboracen. Archiep. [an. 1180.]

RELatum c est auribus nostris: [et infra.] Consultationi tuæ taliter respond. quod cum in Lateranensi Concilio promissiones factæ de Ecclesiis non vacantibus sint cassatæ: prætextu appellationis eorum, qui dictis promissionibus innituntur, omitti non debet, quin Ecclesiæ, cum vacaverint, de personis idoneis ordinentur.

C A P. IV.

Si scribitur ei, ad quem spectat collatio, dato executeore ad providendum, per præsentationem literarum collatori factam, afficitur Præbenda: ita quod collatio alteri facta non tenet. h. d. secundum verum intellectum. vid. cap. si capitulo eod. tit. in 6.

Innocentius III. Præposito, & Capitulo Cameracen. [an. 1212.]

PROposuit d nobis T. Presbyter, quod cum C. Papa præd. noster pro receptione ipsius in fratrem, & assignatione præbendæ ad donationem vestram spectantis in Ecclesia vestra proximo vacatura mandatum Apostolicum vobis destinasset, Decano Remensi executeore concessio, Decanus ipse vos contumaces inveniens, ipsum de præbenda primo vacatura in Ecclesia vestra, quæ ad donationem Capituli pertinet, auctoritate Apostolica investivit: [et infra. 1] Sed cum Præbenda, quæ ad donationem vestram spectabat, in Ecclesia Cameracen. vacasset, eam alii assignastis: [et infra. 2] Idem autem prædecessor noster quod ab eodem Decano factum fuerat, ratum volens haberi, collationem Præbendæ factam a vobis penitus irritavit, & eum de ipsa per anulum investivit. Licet autem intentionis nostræ non sit, investituræ de vacaturis factas contra canonum instituta ratas habere, qui secundum plenitudinem potestatis de jure possumus supra jus dispensare e: attendentes tamen, quod idem Presbyter non de vacatura, sed de vacante per præd. nost. fuit investitus, utpote quæ post cassationem concessionis a vobis factæ intelligebatur vacare: mandamus, quatenus amoto ab ea Præbenda quolibet detentore, eam ipsi cum plenitudine honoris canonici assignetis.

[1 Sed cum ipse, Decanus morte præventus in negotio ipso ulterius non potuisset procedere.]

[2 Cum autem propter hoc idem Presbyter ad ejusdem prædecess. nostri presentiam accessisset, sicut ex literis ejus nobis innouit.]

C A P. V.

Semestre ad eligendum, seu conferendum a jure præfixum non currit legitime impedito, nec incipit currere, nisi a die notitiæ vacationis. h. d. & est textus multum allegabilis, & quotidianus.

Idem P. S. Marie in via lata Diac. Card. Apost. sed. Legato. [an. 1210. Romæ.]

B b 2

Quia

a In Cod. Barb. ita: ubi ad eum spectat collatio. b ordinentur. c Cap. 39. eod. tit. de appell. in 3. compil. & post Conc. Lat. par. 47. c. 7. Cap. 1. eod. tit. in 3. compil. & vid. Fridericum conf. 299. e De hoc articulo vid. Felinum in c. postulasli. infr. De re script. vers. quartus casus. Adde notus hujus loci, quibus declaratur. glossa in verbo, dispensare.